

Najczęstsze oszustwa – jak się ustrzec?

*OPRACOWANIE:
FUNDAJCA MŁODZI LUDZIOM*

Kodeks karny

Dz.U.2020.1444 t.j. z dnia 2020.08.25

Art. 286. [Oszustwo]

§ 1.

Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2.

Tej samej karze podlega, kto żąda korzyści majątkowej w zamian za zwrot bezprawnie zabranej rzeczy.

§ 3.

W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4.

Jeżeli czyn określony w § 1-3 popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

CZYM JEST OSZUSTWO?

Oszustwo- to bardzo często używane i pospolite słowo, ale czy tak naprawdę zdajemy sobie sprawę co ono oznacza? Oszustwo jest przestępstwem, które polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia swoim lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wykorzystania jej niewiedzy, ułomności lub słabości w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

WYKROCZENIE CZY PRZESTĘPSTWO

Jeśli sprawa dotyczy oszustwa poniżej 500 zł mamy do czynienia z wykroczeniem.

Jeśli kwota oszustwa wynosi powyżej 500zł wówczas mówimy o przestępstwie.

BĄDŹMY OSTROŻNI

Dowiadujemy się często, że ktoś został oszukany, kogoś pokrzywdzono lub wykorzystano przez jego niewiedzę czy też brak znajomości najnowszych „sposobów” przestępców. Słyszymy o „metodzie na wnuczka”, o nieuczciwych akwizytorach a także w ostatnim czasie o oszustwach związanych z panującą pandemią. Wmawiamy sobie często, że nas to ominie, my będziemy „mądrzejsi”, bardziej czujni lecz nie zdajemy sobie sprawy jak bardzo jesteśmy narażeni na nieuczciwe praktyki.

OSZUŚCI- WYKWALIFIKOWANI SPECJALIŚCI

Oszuści to ludzie, którzy często całe swoje życie zajmują się krzywdzeniem innych, z takich nieuczciwych praktyk żyją. Dlatego znają swój fach, umieją manipulować ludźmi i nierzadko są bardzo dobrymi psychologami. Którzy potrafią wykorzystać nasze słabości. Czerpią korzyści z naszej naiwności lub nieporadności. Wykorzystują fakt, iż technologia się rozwija i nie wszyscy nadążają za nowinkami związanymi z obsługą portali internetowych. Duża grupa przestępców działa właśnie w sieci.

METODA „NA WNUCZKA”

Przestępstwo polega na tym, iż oszuści skupiają się na osobach starszych, które najczęściej samotnie mieszkają i mają daleko rodzinę. Zbierają informacje na temat całej rodziny a szczególnie „wnuczka”. Pamiętajmy o tym, iż są oni podstępni i często wypytują sąsiadów o naszą sytuację. Oszustwo zaczyna się od telefonu do ofiary w czasie którego sprawca w sposób dość zdenerwowany i chaotyczny przedstawia się jako jej „wnuczek” i informuje „babcię” czy „dziadka” o swojej trudnej sytuacji. Opowiada o zadłużeniu, które pilnie musi spłacić, o kłopotach w pracy, pieniędzy na kosztowną operację itp. Rozmowa jest prowadzona w taki sposób, iż „wnuczek” wskazuje, że pieniądze są potrzebne „na już”, że nie może sam ich odebrać i wysyła kolegę.

Ratując fałszywego wnuczka, babcie i dziadkowie przekazują oszczędności całego życia i tym samym padają ofiara przestępców.

W PRZYPADKU GDY MASZ PODEJRZENIE O OSZUSTWIE

- Skontaktuj się z najbliższymi
- Konsultuj takie decyzje z rodziną,
- Upewnij się, że naprawdę dzwonił twój wnuczek, np. oddzwoń do niego na telefon, który ci podał,
- Jeśli masz przypuszczenie, że dzwonił oszustw, zgłoś sprawę na policję,
- Nie pozwól się oszukać.

METODA „NA POLICJANTA”

To kolejna metoda jaką oszuści „wypracowali” dla własnych nieuczciwych korzyści. Jeżeli po telefonie fałszywego wnuczka masz podejrzenia i nie chcesz zgodzić się na przekazanie pieniędzy, często fałszywy wnuczek nie poddaje się i dzwoni drugi oszust podając się za policjanta, który wie o próbie popełnienia przestępstwa i proponuje zaopiekowanie się twoimi oszczędnościami dla dobra postępowania. „Policjant” przedstawia się z imienia i nazwiska, podaje swój stopień i zwraca się do nas w sposób fachowy. Na koniec umawia się na przekazanie pieniędzy. Na spotkanie przychodzi w mundurze, więc nie podejrzewamy, że to oszust.

NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ !

- Zweryfikuj zdobyte informacje,
- Zastanów się,
- Nie przekazuj pieniędzy obcej osobie, policja nie działa w ten sposób,
- Zadzwoń na policję i dopytaj o swoją sytuację.

METODA „NA SPADDEK”

Zdarzyć się może, iż otrzymujemy wiadomość listowną, telefoniczną lub mailową z informacją, iż czeka na nas spory spadek po dalekim krewnym. Wiadomość otrzymujemy od osoby podszywającej się za prawnika, który działa w imieniu naszego spadkodawcy. Oszust informuje ofiarę, iż do uzyskania spadku potrzebne jest dokonanie niewielkiej opłaty za czynności kancelaryjne. Przelewając środki i podając dane do logowania na nasze konto, może się okazać, że zostaniemy pozbawieni oszczędności..

ZAPAMIĘTAJ !

- Nie podajemy PIN-u do karty czy też login-u i hasła do konta,
- Nie otwieramy podejrzanych załączników,
- Nie łąszczy się na spadek po dalekim krewnym, którego nawet nie znamy,

Jeśli dobrowolnie udostępnimy komuś nasze dane do logowania w banku, dane do karty czy PIN, lub otworzymy podejrzany załącznik i padniemy ofiarą przestępstwa – to najczęściej odpowiedzialność banku będzie całkowicie wyłączona i nie odzyskamy naszych pieniędzy.

METODA „NA AKWIZYTORA”

Oszuści podszywają się często za akwizytora . Ostatnio „modny” stał się sposób na sprzedawcę perfum. Do mieszkania puka fałszywy akwizytor i proponuje sprzedaż perfum w promocyjnej niskiej cenie. Osoba odmawia zakupu, wtedy zostaje namówiona do powąchania. Okazuje się, że w butelce tak naprawdę jest środek usypiający. Klient zasypia, a złodziej plądruje mieszkanie, kradnąc jej kosztowności czy oszczędności.

UWAŻAJ !

- Nie wdawaj się w dyskusję,
- Zdecydowanie zakończ rozmowę i zamknij drzwi,
- Nie musisz otwierać nieznajomym (szczególnie jeśli mieszkasz sam),
- Nie wążhaj, ani nie kosztuj produktów niewiadomego pochodzenia.
- Zgłoś sprawę na policję.

METODA „NA COVID-19”

Jest to bardzo nie etyczna metoda, ze względu na fakt, iż ze względu na panującego koronawirusa znaleźliśmy się w trudnym i nowym dla nas położeniu. Jedną z metod oszustw jest telefon od fałszywego pracownika sanepid-u, który nas informuje, że zostaliśmy podani jako osoby, które miały kontakt z osobą zarażoną i jesteśmy od teraz na kwarantannie. Fałszywy pracownik sanepidu celem ustalenia naszej tożsamości pyta o dane wrażliwe tj. pesel, nr dowodu, imię rodowe matki itd. Jest to dla nas nowa sytuacja, więc nie wiemy jak się w niej odnaleźć co wykorzystuje oszust. Podając takie dane ryzykujemy tym, iż ktoś się za nas podszyje.

NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ!

- Sanepid nie pyta o takie informacje,
- Nie podajemy takich danych telefonicznie,
- Zweryfikujemy kto jest tą osobą chorą lub wg „pracownika sanepid-u” mieliśmy kontakt z osobą zarażoną (możemy się zorientować czy faktycznie mieliśmy z nią kontakt) ,
- Skontaktujemy się z tą osobą, jeśli ją znamy.

Każdy ma prawo złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w jednostce Policji lub w prokuraturze, najlepiej najbliższej dla miejsca zamieszkania lub miejsca, w którym w danym momencie się znajduje.

Nie bójmy się zgłaszać przestępstw, bez względu na wysokość kwoty na jaką zostaliśmy oszukani. Oszuści nie mogą czuć się bezkarni.

**W przypadku problemów prawnych,
zapraszamy do korzystania z punktów
nieodpłatnej pomocy prawnej
i nieodpłatnego poradnictwa
obywatelskiego.**

Na stronie

<https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/>

znajduje się prosta wyszukiwarka
w której znajdziecie Państwo wszystkie
dostępne w Polsce punkty tej pomocy.